N°. 229. **DE GRONDWET.** 185[illegible].

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels . . . . ƒ 1.00.
Voor iederen regel meer . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

ZATURDAG 18 FEBRUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 2.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 3.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

De *Kerkelijke Courant* schrijft in N°. 6 over het nieuwe *Ontwerp van Wet tot regeling van het armbe-* [illegible]

»Natuurlijk was het, dat met belangstelling de wet van den »heer van Reenen werd te gemoet gezien. Men had regt, om »te verwachten, dat aan de regten der kerk meer hun eisch »gegeven werd en zij niet zou worden beschouwd, als de on»dergeschikte dienares van den Staat, wat althans hare armver»zorging betrof en dat is door den heer van Reenen zeer goed »begrepen. De geest in de Memorie van Toelichting is geheel »anders dan die was, welke uit de woorden van den heer Thorbecke »ons tegenwoei. Bij den laatste ontbrak het aan de achting »voor, — aan de waardering van het werk van kerkelijke armver»zorgers, omdat hij den aard der diakoniën niet kende. De eerste »daarentegen gevoelt zeer goed, dat de kerk hare inzigten ten »opzigte der kerkelijke liefdadigheid niet mag ten offer brengen »aan die van den Staat en dat wel te minder, daar niet de »Staat, maar alleen de kerk invloed kan uitoefenen op het bij»eenbrengen der middelen tot kerkelijke armenverzorging, die »geheel vrijwillig zijn en tot het bijdragen van welke de wet»gever niemand mag verpligten. De Minister van Reenen is »overtuigd, dat tot de onderwerpen, welke behooren tot het »gebied der kerk, zonder twijfel moet gebragt worden, het »verzamelen en uitdeelen der giften, die uit het beginsel van »godsdienstige liefdadigheid worden bijeengebragt en het regelen »der wijze, waarop door instellingen tot de kerk behoorende en »aan haar bestuur verbonden en ondergeschikt, de giften aan »de armen waarvoor zij bestemd zijn, worden uitgereikt. Het »was den Minister van Reenen bewust, en hij hebbe daar eere »voor! dat de geest der Nederlandsche natie zoodanig is, dat »de bijdragen ruimer zullen zijn, wanneer de kerk en hare be»schikking daarover vrij was, dan wanneer zij door den wet»gever aan banden wordt gelegd.»

»Hoe anders, of de wet op die beginselen gebouwd, moest »merkelijk van de beide voorgaanden verschillen, ten aanzien »van de magt, die door haar over de inrigtingen van kerkelijke »liefdadigheid uitgeoefend wordt.»

»Of men geen regt had, juist met het oog op de in de Me»morie van Toelichting voorop gezette beginselen meerdere veran»dering nog te verwachten? Zeker, ja! Nog altijd wordt den »Staat een magt gelaten, die zij niet bezit en die, ook daar, »waar zij niet drukt, gevaarlijk is, omdat het beginsel van magt »bij den Staat over inrigtingen van kerkelijke liefdadigheid, niet »strookt met de instellingen der diakoniën, niet overeenkomstig »is met de tegenwoordige verhouding van Kerk en Staat en dus »niet toegelaten worden kan.»

»In de vrijheid leeft de liefdadigheid, in den druk vergaat ze, »en indien heden ligte drukking wordt geduld, wie zegt, dat zij »morgen niet zwaarder wordt? Al is de zaak op zich zelve niet »bezwaarlijk, dat de Staat b. v. opgave eischt van de diaconiën; »het eischen van den Staat tegenover de kerk is juist, wat de »zaak bezwaarlijk maakt.

»Wij komen op enkele artikelen nader terug. Slechts nu nog »doen wij opmerken, dat van de zijde der vrienden van het »afgetreden bewind, het der wet tot een verwijt wordt gemaakt, »dat zij in zoo menig opzigt overeenkomt met de ontwerpen van »den Minister Thorbecke.»

Tegen deze laatste bewering gelooven wij te moeten komen in verzet. Het is ons niet gebleken, dat van de zijde der vrienden van het afgetreden bewind, het der wet tot een verwijt wordt gemaakt, dat zij in zoo menig opzigt *overeenkomt* met de ontwerpen van den Minister Thorbecke; maar *wel*, dat zij daarvan *afwijkt*, ofschoon het *beginsel* er in ligt.

De Memorie van Toelichting geeft blijken van concessie aan de klagten der kerkelijken; maar in de *wet* wordt daaraan slechts voor een deel te gemoet gekomen, zóó zelfs, dat op het blijvend genot van die concessiën geene rekening te maken is. Wat in dit opzigt uit de vroegere ontwerpen is weggelaten, was trouwens van dien aard, dat het voor een eerlijk en trouw beheer geen bezwaar kan opleveren — regels, die juist knellen en belemmeren, waar de toeleg bestaat, om van zulk een beheer af te wijken.

De Kerkelijke Courant erkent: »dat men regt had, »juist met het oog op de in de Memorie van Toelich»ting vooropgezette beginselen, *meerdere verandering* »*nog te verwachten*». De eere dus, die den Minister van Reenen wordt toegebragt, is eene persifflage. Zoo het ontwerp tot wet verheven wordt, zal *de geest* der Memorie van Toelichting niets aan *de letter* der wet kunnen veranderen. Moge al de mate der straf, op de overtreding van sommige voorschriften voor de diakoniën bedreigd, eenige verligting hebben ondergaan: de drukking blijft dezelfde en de band zal knellen, als men *het beginsel* eener bandelooze liefdadigheid voorstaat.

Men wil trouwens wel een band; maar een zoodanigen, dien *de Kerk* aanlegt. De ondervinding heeft geleerd, hoe ver en hoe doeltreffend de regeling der Kerk in dit opzigt reikt. Men is het tamelijk eens, dat handhaving der regels van beheer en toezigt veel te wenschen overlaat. De invloed der gemeenteleden is niet noemenswaardig en van hoeveel beteekenis de invloed der Kerk op het bijeenbrengen der middelen tot kerkelijke armenverzorging blijkt te zijn, leert de in den regel kwijnende toestand der kerkelijke liefdadigheid.

»In de vrijheid leeft de liefdadigheid, in den druk vergaat ze.» Wij stemmen zulks te eerder toe, omdat wij de liefdadigheid, *door middel van de Kerk*, gaarne opgewekt zagen door voldoende waarborgen te geven voor een naauwgezet beheer. Er bestaat juist vermoeden, dat, door het gemis van die waarborgen, de kerkelijke liefdadigheid kwijnt en de bijzondere toeneemt. Het nationaal karakter verloochent zich in de liefdadigheid niet; maar het zoekt *andere* kanalen, waardoor het zich openbaart, en laat de *bestaande* ter zijde liggen, omdat misbruiken in het beheer niet zeldzaam de kerkelijke liefdadigheid kenmerkten, *en* zoo gereed en zoo dringend de hulp der burgelijke gemeenten werd ingeroepen.

De gemeenteleden wraken het niet, dat een Staatstoezigt over het welbesteden hunner liefdegaven waakt. De tegenstand tegen de vorige wets-ontwerpen, daar, waar deze zich in het midden der gemeente openbaarde, kon alleen opgewekt worden door het strooijen der zaden van achterdocht, alsof de Regering zich de toeëigening der armengoederen ten doel stelde.

DE LEGES AGRARIAE.

III.

De onbekende »A» zal nu trachten te bewijzen, dat Mr. THORBECKE de *leges agrariae* en de volksleiders, die ze voordroegen,» in een *uitsluitend gunstig* daglicht heeft gesteld.

Om daartoe te geraken, slaat »A» een zonderlingen weg in: hij plaatst zelf de *lex agraria* in een nog gunstiger daglicht dan THORBECKE heeft gedaan. De *leges agrariae* — zegt hij — hadden de strekking: »*om den oud-Romeinschen staat van deszelfs ondergang te redden*». Het is niet denkbaar, dat het mogelijk zij, ééne wet ter wereld in een voortreffelijker licht te stellen. In het voorbijgaan moet hier op nieuw worden aangeduid, dat »A» alweder de strekking van de *lex licinia* met die van de *lex agraria* vereenzelvigt; want hij voegt er bij, dat de eerstgenoemde wet de strekking had »*om de ontaarding van het Plebs te voorkomen*, om het meerderen eigendom te verschaffen *en alzoo deszelfs stelling in den Staat te verzekeren.*» Wij gelooven, dat »A», al had hij er weken op gestudeerd, niet treffender den Heer THORBECKE in het gelijk heeft kunnen stellen.

Nu heeft de heer THORBECKE, met NIEBUHR, gezegd: »Maar niemand kan ontkennen, dat de verbastering, waarbij de overgeërfde inrigting niet kon voortduren, geen plaats zou hebben gehad, dat Rome niet in eenige duizende rijken en eene tallooze menigte van ellendelingen zou zijn verdeeld, wanneer de *lex agraria* van Licinius ware betracht.» PUCHTA, die door »A», tot onze verbazing, ter staving van *zijne* stelling, wordt aangehaald, velt hetzelfde oordeel, en schrijft, gelijk NIEBUHR, aan het niet betrachten van de *lex licinia* evenzeer den val van Rome toe.*

* Die Popularen suchten aus den Gemeinland der [illegible] Grundbesitz zuzuwenden. Wurde diese Aufgabe in dem [illegible] Sinne angegriffen und durchgeführt, so konnte der sich in [illegible] Grundelementen *auflockernde Staat erhalten*, die [illegible] *und auf lange gegen Zerstörung* [illegible] heit des gemeinen Wesens [illegible] Masse des Volks, ohne Grundeigenthum, also von dem natürlichen Fundament des Staats getrennt, und zu einen unsichern, *haltlozen Pöbel* geworden war.

»A» laat daarop dadelijk volgen, dat *hij* het »als twijfelachtig» aanmerkt, of het niet *ten tijde der Gracchi* »*reeds te laat was*», om door zoodanigen maatregel den Staat »*te redden.*» »A» betwijfelt dus niet slechts wat NIEBUHR voor zeker aanneemt, maar ook wat PUCHTA, die grondslag van »A's» redeneringen, als waar erkent. Het is zeer cordaat. — In dezen twijfel ligt bovendien eene zeer kostbare erkentenis opgesloten. Naar de meening van »A» zou de maatregel, »om den staat te redden» *te laat* zijn genomen: dus de *maatregel zelf* was goed; de Gracchi waren derhalve geene volks-*vleijers*, en ziehier het oordeel van den heer THORBECKE volkomen geregtvaardigd.

»A» gaat nog verder; en het is *dit* vooral, dat opmerking verdient, wanneer men nagaat, dat het geheele betoog van »A» eigenlijk heeft gestrekt, om aan te toonen, dat *teregt* tegenstand zou zijn geboden aan het voorstel der negen leden, ook om zijne *nutteloosheid*. Al was het ook te laat, zoo zegt »A», dan is »hiermede geenszins beweerd, dat *de optimates*, de nutteloosheid der *leges agrariae* inziende, zich daartegen te regt verzet hebben». Heeft men de zaak, die men voorstaat, wel ooit doodelijker kunnen treffen? Met eene zonderlinge verblindheid gaat »A» zelfs voort, met de *leges agrariae* in het gunstigste daglicht ter wereld te plaatsen, door juist de tegenstanders dier wetten te geeselen; en geen voorstander van het voorstel der negen leden had dit beter kunnen doen. »Zoo was het ook *uit een blind egoïsme*, dat de *optimates* allen »grondeigendom», en *alle* [illegible] VOOR ZICH TRACHTTEN TE VERKRIJGEN, en het mindere volk daarvan uit te sluiten. Het was *op denzelfden grond* (dus: uit »een blind egoïsme»), dat zij zich tegen de *leges agrariae* verzetten.» Het zijn bijna *dezelfde* woorden van NIEBUHR, door den Heer THORBECKE aangehaald: »Tiberius Gracchus waande, dat de aanzienlijksten in de republiek nimmer alle schaamte zoo zeer zouden afschudden, om, gelijk de laagsten, slechts hunne *hebzucht* in het oog te houden.»

Na dit oordeel te hebben geveld, zoowel over de strekking van de *leges agrariae* als over hen, die ze tegenwerkten, blijft »A» de voorstanders dier wetten steeds noemen »volksleiders». Nu wij hebben doen zien, hoe »A» over den maatregel en over zijne bestrijders denkt, meenen wij, dat ieder braaf man, die het met zijn Vaderland wèl meent, er prijs op zal stellen, door »A» een »volksleider» genoemd te worden. Dit komt te meer uit, wanneer men den *tweeden grond* nagaat, dien »A» opgeeft als reden van tegenstand. De *leges agrariae* — zegt hij — hadden vooreerst de fnuiking van de *partij* der optimates tot noodwendig gevolg. »Elke overwinning door de volkspartij, als zoodanig, op die der optimates behaald, moest laatstgenoemde verzwakken.» Is het niet, alsof men den Heer VAN DER BRUGGHEN in de Tweede Kamer tegen de [illegible] ming van het voorstel der negen leden hoort spreken? »Het voorstel is *nutteloos;* het heeft eene *politieke strekking;* het zal onze *partij* in gewigt doen dalen!» En hoe qualificeert »A» ook dezen grond van tegenstand? Hij noemt dien . . . . »*egoïstisch!!*»

De derde grond van tegenstand vindt [illegible] dat men »door de voorstellen der [illegible] te zullen komen tot de alleenh[illegible] tot den *ondergang* der bestu[illegible] is alsof reeds toen de [illegible] gepredikt: gedacht. Ook nu [illegible] kan aan»geen voorstel [illegible] (d. i. *de vrije* brengen [illegible] inderdaad, een zon*willekeur* [illegible] ondergang van het land te derking [illegible] *middel* tegen te werken, dat juist, voorkomen [illegible] wend werd, volgens NIEBUHR, [illegible] volgens »A» zelven, *den onder*[illegible] *heeft te weeg gebragt*!! Die zich in een [illegible] spiegelt, spiegelt zich zacht.

Nu komt »A« tot de slotsom. Zij is zonderling dooréén verward. Wij hebben, zoo trouw mogelijk, getracht onzen lezers met den eigen gang der denkbeelden van »A« bekend te maken; er is wel niemand, die niet tot het besluit moet komen, dat »A« inderdaad slechts het gevoelen van NIEBUHR en THORBECKE *heeft verdedigd.*

De *leges agrariae* strekken, even als de *lex Licinia*, volgens »A«, om den Staat van ondergang te redden.

De tegenstand, die door de optimates werd geboden, was, volgens »A«, blind egoïsme.

En toch »A« komt, *na* deze redenering, tot de slotsom: »de *lex agraria* strekte, om het *volk te vleijen*; daarom was zij *gevaarlijk.*« Naar onze meening; werpt deze slotsom ten eenemale omver, wat »A«, in zijn uitvoerig betoog, heeft trachten aan te toonen; het zou ons aangenaam zijn, te vernemen, of eenig ander zich in staat verklaart, het logisch verband tusschen redenering en slotsom aan te wijzen.

Wij eindigen. Het lust ons niet, den onbekende »A« die van de grootsche stelling van scheidsregter tusschen NIEBUHR en PUCHTA afdaalt tot tiraillerend partijganger tegen den *persoon* van den Heer THORBECKE, op dat laatste terrein te volgen. Wij hebben steeds weêrzin gehad in het strijd voeren tegen — of het verdedigen van *personen*, indien niet *beginselen* daarmede vereenzelvigd waren. Wij gunnen daarom aan »A« gaarne het genoegen, te gelooven, dat hij »*iets van het prestige*« heeft weggenomen, »waarin het geheim van de magt van Mr. THORBECKE voor een groot gedeelte gelegen is.« Nu de *zaak* door ons is behandeld; en wij, naar onze meening, duidelijk hebben aangetoond, dat de *stelling* van den heer THORBECKE in allen deele juist is geweest: laten wij, op het terrein der personaliteiten, niet zonder zelfbehagen, de overwinning aan een der schrijvers in *de Nederlander.*

Nog ééne opmerking ten slotte.

»A« heeft in de woorden »*niet enkel*« van den heer THORBECKE gezien eene »insinuatie«, waarbij de aanzienlijken hier te lande, die zich tegen het voorstel der negen leden hebben verzet, zouden worden gelijk gesteld met de aanzienlijken van Rome, zoo als NIEBUHR die heeft afgeschilderd. Wij gelooven, dat eene aandachtige lezing van de woorden van NIEBUHR elken onpartijdige zal doen zien, dat in het cursief-drukken van »*niet enkel*« geenerlei insinuatie is gelegen, om de eenvoudige reden, dat zij slaan op de *gevolgen* van den tegenstand: *het meer en meer toenemend verval van den middenstand.*

Wanneer men echter aan de eene zijde plaatst het oordeel, dat »A« heeft geveld over de *leges agrariae: redding des Staats van den ondergang*; en aan de andere zijde zijn oordeel, dat de tegenstand was *blind egoïsme*; voorts nagaat, dat juist »A« het voorstel der negen mannen wil vergeleken hebben bij de *leges agrariae*, en de tegenstand tegen dat voorstel op dezelfde gronden was gebaseerd als »A« heeft opgenoemd: dan vragen wij aan »A«: *welke insinuatie* wel zoude gelegen zijn in *zijne redeneringen* tegen die aanzienlijken, »welke zich tegen het voorstel der negen leden hebben verzet?«

Wij ontvangen van eene geachte hand eene reeks, merkwaardige artikelen, onder den titel van: »*Eerlijkheden van de Nederlander; Aan Mr. Groen van Prinsterer.*«

Morgen reeds hopen wij in staat te zijn, een begin met de publicatie dier artikelen te maken.

Wij kondigen tevens aan, dat het voornemen des schrijvers is, om, na de publicatie in *de Grondwet*, deze artikelen, in eene brochure vereenigd, afzonderlijk verkrijgbaar te doen stellen.

Buitenland.

BELGIE.

— Den 15den dezer is er bij den Koning een luisterrijk bal gehouden. In de Koninklijke quadrille bevond zich de heer von Kisseleff, Russisch Minister van Parijs, die aan den dans heeft deelgenomen, met H. K. H. de hertogin van Brabant.

— De Kamer der vertegenwoordigers heeft aan al de gedecoreerden met het ijzeren kruis een pensioen toegelegd van 250 francs. Zij heeft voorts een ontwerp van wet behandeld, houdende wijziging in het tarief van vervoer van reizigers over den ijzeren spoorweg. Dat ontwerp werd aangenomen. Het houdt o. a. in 1°. dat de prijs der plaatsen voor buitengewone treinen, die alleen uit rijtuigen van de 1e en 2e klasse of enkel van de 1e klasse bestaan, met 25 pCt. wordt verhoogd, en 2°. dat voor kinderen boven de 3 en beneden 8 jaren, in eene der drie klassen vervoerd wordende, halve plaatsen zullen worden uitgegeven.

KERKELIJKE STAAT.

Berigten uit Rome van 10 dezer deelen mede, dat er dien dag, zijnde de verjaardag van de afkondiging der Romeinsche republiek, vele geschriften bij kerken en paleizen zijn verspreid, tot herstelling van het gemeenebest. Des avonds werd er op een der openbare pleinen een moord gepleegd, die echter niet als van staatkundigen aard beschouwd wordt. De stad was overigens rustig. In de provincien heerscht evenwel eenige gisting, veroorzaakt door den hoogen prijs der levensmiddelen. Men sprak van opstanden te Perusa en te Ravenna. Zelfs zou er in eene dier steden bloed gestroomd zijn. Daar de regering de depêches, die zij ontvangt, geheim houdt, kan men zich van de waarheid van een en ander niet overtuigen. Zeker is het, dat de nood in de provincien hoog geklommen is, zoodat die volksbewegingen niets buitengewoons of onrustbarends opleveren.

TURKIJE.

Uit het nader thans bekend geworden verslag van de zitting van het Hoogerhuis van Dingsdag nacht jl., waarvan gisteren reeds een telegrafisch berigt is medegedeeld, blijkt dat de markies van Clanricarde aan het Huis had voorgesteld een adres, nopens de Oostersche aangelegenheden, der Koningin aan te bieden. De markies heeft dat voorstel later ingetrokken. Het doel van den voorsteller, om van de zijde der Raadslieden van de Kroon eenige ophelderingen over den tegenwoordigen staat van zaken te verkrijgen, werd evenwel bereikt. Die ophelderingen hebben echter geene nieuwe daadzaken aan het licht gebragt. Uit het breedvoerig verslag der gehouden zitting kan niet worden opgemaakt, dat er tusschen de verklaringen van lord Aberdeen en van lord Clarendon eenige tegenstrijdigheid zou bestaan. Zoowel de eerste Minister, als de Minister van Buitenlandsche Zaken heeft verklaard, dat de Britsche Regering steeds het behoud van den vrede wenschte. Het eenige verschil, dat in de redevoeringen der beide Ministers wordt aangetroffen, bestaat hierin, dat lord Aberdeen tot het laatste oogenblik de hoop wenschte te behouden, dat de vrede zou bewaard blijven, terwijl lord Clarendon heeft toegestemd, dat die hoop bij hem dagelijks meer en meer verdween. Ook in het Lagerhuis werd dienzelfden nacht door den heer Baillie, over de verwikkelingen in het Oosten eenige vragen tot de Regering gerigt. Lord John Russell heeft daarop, onder toejuichingen van de Vergadering, geantwoord, dat heden (Vrijdag) al de vraagstukken, nopens vrede en oorlog in hunnen ganschen omvang in het Huis konden worden behandeld, en dat hij zich beijveren zal, met de meest mogelijke duidelijkheid te antwoorden. Men kan dus zeer belangrijke debatten in het Lagerhuis te gemoet zien.

Eene gebeurtenis, waarvan reeds gister melding gemaakt is, zal niet weinig bijdragen, om de geestdrift voor den krijg in Engeland aan te wakkeren. Uit verschillende telegrafische berigten blijkt namelijk, dat eene Engelsche stoomboot, *Haydée*, waarmede Turksche troepen werden aangevoerd, op de Russische kust van de Zwarte zee schipbreuk heeft geleden, door de Russen prijs verklaard en dus bemagtigd is. Dit is geschied, op grond, dat dit vaartuig Turksche krijgslieden aan boord had. Het is ten gevolge van het besluit van den keizer van Rusland, bij het begin der vijandelijkheden genomen, waarbij bepaald wordt, dat op die wijze zal worden gehandeld met alle onzijdige schepen, die troepen, wapenen of krijgsvoorraad mogten vervoeren. Dat voorval zal waarschijnlijk in Engeland groote verbittering doen ontstaan, het valt niet te betwijfelen, dat het bijdragen zal, om de weinig vredelievende besluiten, waartoe Engeland thans schijnt over te hellen, te verhaasten.

Te Parijs verkeert men nog onder den indruk der openbaarmaking van den brief van den Keizer der Franschen aan Keizer Nicolaas. Het antwoord van den Czaar wordt wel is waar eerst binnen weinige dagen te gemoet gezien, maar *le Siècle* doet te regt opmerken, dat, zoo eenige narigten niet deden verwachten dat het antwoord ongunstig zal zijn, de *Moniteur* den brief van Napoleon niet openbaar zou gemaakt hebben. *Le Siècle* gaat zelfs verder, en zegt dat die openbaarmaking, zooals zij plaats gehad heeft, gelijk staat met eene oorlogsverklaring. *La Patrie*, die gemeld had, dat het antwoord des Keizers van Rusland reeds was ontvangen, heeft eene officiële waarschuwing van den Franschen Minister van Binnenlandschen Zaken bekomen en, daar dit de tweede waarschuwing is, die het blad ontvangt, kan het bij eenvoudig ministerieel besluit, bij de eerste gelegenheid de beste, worden opgeheven.

Men verneemt thans, dat het Fransche eskader, onder bevel van den vice-admiraal Bruat, zich niet naar Toulon, maar naar Algiers heeft begeven. De *Times* behelst een berigt, dat die vloot reeds dáár zou aangekomen zijn. Men wil weten, dat bedoeld eskader in Algiers zou afhalen eene afdeeling van het Afrikaansche leger ten getalle van 12,000 man, onder bevel van generaal Perissier. Het smaldeel zou zich vervolgens naar Toulon begeven, waar het zich met een Engelsch eskader zou vereenigen, dat mede 30.000 man Fransche krijgslieden aan boord zou nemen. Overigens duren de krijgstoerustingen, zoo in Frankrijk als in Engeland, onafgebroken voort. Bijzondere berigten uit Konstantinopel van 2 dezer behelzen, dat al de schepen, behoorende tot het Turksch-Egyptische eskader, bevel hadden ontvangen, zich gereed te houden den 20 dezer onder zeil te gaan. Men leidde daaruit af, dat zij de Zwarte zee zouden binnenloopen, en dat zij door eenige vaartuigen van de vereenigde vloten zouden vergezeld worden. In de laatste dagen hadden zich slechts twee Engelsche en twee Fransche stoomfregatten in die zee opgehouden. Er was te Konstantinopel veel sprake van een belangrijk voorstel, dat aan den Divan zal worden onderworpen en op welks aanneming men hoopte. Het bestond in de toelating van de christenen tot de krijgsdienst. De ontdekking van de Grieksche zamenspanning in Turkije, moet de Fransche regering hebben aangespoord, om aan het Grieksche bewind eene nota te rigten, welke in zeer krachtige en dringende bewoordingen moet gesteld zijn.

Nopens de opvatting door Rusland van de onzijdigheid van Zweden en Denemarken, meldt men, dat Rusland zich eerst bepaald heeft tot het geven van een onbeduid[ende]
antwoord op de nota waarbij genoemde Staten aan de onderscheidene regeringen in Europa hun verdrag van onzijdigheid hebben medegedeeld. Dat antwoord hield geen blijk van afkeuring of eenige aanmerking in. Maar sedert dien tijd heeft er tusschen de hoven van St. Petersburg aan de eene zijde, en die van Zweden en Denemarken aan den anderen kant, eene wisseling van nota's plaats gehad, waarin de keizer aanmerkingen heeft ontwikkeld, niet tegen de onzijdigheid der beide staten, maar tegen de wijze, waarop zij die in toepassing trachten te brengen.

In de Duitsche bladen wordt veel gesproken van eene mededeeling, die Oostenrijk voornemens is aan de Duitsche Bondsvergadering te doen, ten aanzien van de onzijdigheid, die dat Rijk in de Oostersche aangelegenheden wenschte in acht te nemen. Pruissen zou zich van de gelegenheid bedienen, om ook zijn standpunt met juistheid aan te wijzen.

In Engeland zijn verschillende telegrafische berigten uit Weenen en Konstantinopel ontvangen, die hierop nederkomen: generaal Coronini is uit Weenen naar de Turksche grenzen vertrokken, om daar het observatie-leger in oogenschouw te nemen. Het vertrek van den Sultan naar Adrianopel is tegen de helft van de maand Maart bepaald. De Porte heeft eene leening van 20 millioen piasters gesloten, waarvoor de schatting van Servie is verbonden. Lord Stratford heeft de onderhandeling daartoe ondersteund. Reizigers van Kiero verhalen, dat de wegen met troepen overdekt zijn. Het leger aan den Donau zal weldra 200,000 man te boven gaan. Aanzienlijke versterking is van Moskou vertrokken. Niettegenstaande alle verwikkelingen, heeft de Russische Regering aan de compagnie van de Lloyd toegestaan, dat hare stoombooten voortdurend reizigers, koopwaren en brieven mogen overbrengen.

— Uit Parijs schrijft men, dat de Russen tot hiertoe wel eene uitnoodiging, maar geen last hebben bekomen om Frankrijk te verlaten. Die last kan echter niet lang achterblijven; breekt de oorlog uit, dan zou de Fransche Regering zelve al de Russen doen vertrekken. De prinses von Lieven is met geene zending van hare regering te Parijs belast, maar hare gehechtheid aan de Keizerin van Rusland is te Parijs bekend. Zij kan dus gewigtige diensten in het belang van den vrede bewijzen. Uit dien hoofde ziet de Fransche Regering haar met genoegen te Parijs. Toen zij zich dezer dagen op de Tuileriën bevond om van de Keizerin der Franschen afscheid te nemen, heeft de Keizer zelf haar de verzekering daarvan gegeven. Dit neemt niet weg, dat de Prinses, binnen weinige dagen Parijs zal verlaten.

— Te Weenen ziet men elk oogenblik de verschijning van een manifest des keizers van Rusland te gemoet, waarin deze bepaaldelijk zijne bedoelingen zal blootleggen. Aan de hoven van Weenen en Berlijn is door de Fransche regering kennis gegeven, dat zij een expeditionnair corps naar het Oosten zenden zal.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN VRIJDAG 17 FEBRUARIJ.

In deze zitting zijn ingekomen verschillende koninklijke boodschappen, ten geleide van een gelijk getal wets-ontwerpen, met bijbehoorende memoriën van toelichtingen, alle welke zullen worden gedrukt en rondgedeeld en verzonden aan de afdeelingen, als:

1°. betreffende de vijfjarige verjaring der coupons van de certificaten der nationale schuld;

2°. acht ontwerpen tot vereeniging van gemeenten;

3°. tot aflossing van nationale schuld;

4°. tot regeling van het fonds van koopprijzen der domeinen.

Voorts is ingekomen eene missive van den Minister van Oorlog, ten geleide eener nota van wijziging op het wetsontwerp nopens de inkwartieringen, welke zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door den voorzitter wordt medegedeeld, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot rapporteurs:

1°. voor de beide wets-ontwerpen tot naturalisatie van verschillende personen, de heeren: van Franck, de Poorter, van Akerlaken, Slicher van Domburg en Engelen;

2°. tot verleening van vrijdom van inkomende regten voor meststoffen in Ned. Indië, de heeren: Stolte, van Hoëvell, Elout van Soeterwoude, Reinders en Bieruma Oosting;

3°. tot wijziging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1853 (abonnementen, commissien van administratie over de gevangenissen), de heeren: van Lennep, Strens, Dirks, van der Poel en Engelen;

4°. tot verhooging van hoofdstuk VII der begrooting voor 1853 (tractement van den minister), de heeren: van Nispen van Sevenaer, Dommer van Poldersveldt, Blaauw, ten Cate, Taets van Amerongen en van Reede van Oudtshoorn;

5°. vehooging van hoofdstuk VIII der begrooting voor 1854 (droogе dok te Willemsoord), de heeren van Fra[nck], de Lom de Berg, Mackay, Donker en Wintgens;

6°. tot verhooging van hoofdstuk V der begrooting voor 1853 (herstel van waterkeeringen in Zeeland), de heeren: de Brauw, van Lijnden, Schuurbecque Boeije, Slicher van Domburg en van Foreest;

7°. tot regeling der eindbestemming der baten, voortspruitende van de voormalige wees- en momboirkamers, de heeren: van Lennep, Strens, van der Brugghen, ... water en de Kempenaer;

8°. tot regeling van het pensioen der militaire leden van het Hoog Militair Geregtshof, de heeren Meeussen, Strens, de Man, van der Poel en Dugelen [illegible]
9°. tot opheffing der paardenposterij: de heeren: van Nispen, Dommer van Poldersveldt, Dirks, Taets van Amerongen en van Bosse.
De zitting is daarna gesloten.

De inhoud van het, Dingsdag jl. ingediende wetsontwerp, houdende *verandering in de bestraffing van misdrijven*, is als volgt:

Art. 1. De doodstraf wordt door den scherpregter uitgevoerd op een schavot, door den veroordeelde met eenen strop om den hals aan eene galg vast te maken en een luik onder zijne voeten, te doen wegvallen. Art. 13 van het Wetboek van Strafregt wordt afgeschaft.

Art. 2. De straffen van *algemeene verbeurdverklaring der goederen den schuldige toebehoorende*, van *het stellen onder bijzonder toezigt der hooge policie*, van *eeuwigdurenden of tijdelijken dwangarbeid* zijn, voor zooverre zij hier te lande nog bestaan, afgeschaft. De dwangarbeid is en blijft vervangen: de eeuwigdurende door eene tuchthuisstraf van minstens 5 en hoogstens 20 jaren; de tijdelijke door eene tuchthuisstraf van [illegible] hoogstens 15 jaren.

Art. 3. De bepaling van art. 2 der Wet van 28 Junij 1851 (*Staatsblad* n°. 68) wordt uitgestrekt tot de gevallen, waarin de regter de gevangenisstraf voor twee jaren of minder zou hebben uitgesproken.

Art. 4. De straf van het brandmerk wordt afgeschaft.

Art. 5. De straf van de kaak, als volgens art. 22 van het Wetboek van Strafregt de straffen van eeuwigdurenden dwangarbeid, dwangarbeid voor eenen tijd en de tuchthuisstraf (*réclusion*) voorafgaande, wordt afgeschaft.

Art. 6. Waar de straf van de kaak als op zich zelve staande straf bij het Wetboek van Strafregt is bedreigd, wordt zij vervangen door eene correctionele gevangenisstraf van drie tot vijf jaren, en ontzetting van de regten in art. 8 dezer wet vermeld, voor vijf tot tien jaren. Indien nevens de straf van de kaak geldboete bedreigd is, wordt die met de voormelde straffen toegepast.

Art. 7. De straf van ontzetting van burgerschapregten (*dégradation civique*) wordt vervangen door eene correctionele gevangenisstraf van één tot drie jaren, met of zonder geldboete van tien tot vijf honderd gulden en ontzetting van de regten in art. 8 dezer wet vermeld, van vijf tot tien jaren.

Art. 8. De regten, omschreven in art. 42 van het Wetboek van Strafregt, worden vervangen door: *a*. het kiesregt; *b*. het waarnemen van alle openbare bedieningen of ambten; *c*. het zijn van voogd of curator over vreemden; *d*. het zijn van voogd of curator over eigene kinderen; *e*. het afleggen van getuigenis onder eede in burgerlijke zaken in geval van getuigenis. Het wordt den regter overgelaten de ontzetting dier regten, of sommige hunner, al of niet uit te spreken. De ontzetting van de waarneming van bedieningen of ambten is echter in de gevallen van artt. 6 en 7 dezer wet alleen dan niet verpligtend, wanneer de regter art. 463 van het Wetboek van Strafregt toepast.

Art. 9. Wanneer de beschuldigde, hetzij uit hoofde zijner jonge jaren, hetzij wegens dwangbevel, billijke vrees, verleiding, bekrompenheid van verstand, wegens het geringe nadeel door de misdaad toegebragt, of andere verzachtende omstandigheden, eene aanmerkelijke vermindering van straf mogt verdienen, kan de tuchthuisstraf van 5 tot 20 jaren door eene correctionele gevangenis van één jaar minstens, de tuchthuisstraf van 5 tot 15 jaren door eene correctionele gevangenis van zes maanden minstens, en de gewone tuchthuisstraf van 5 tot 10 jaren door eene correctionele gevangenis van drie maanden minstens worden vervangen.

Art. 10. Poging tot misdaad wordt gestraft met de straf volgende op die, welke bij de wet tegen de misdaad zelve is bedreigd. Indien bij de wet tegen de misdaad zelve tuchthuisstraf (*réclusion*) of verbanning is bedreigd, wordt de poging gestraft met eene correctionele gevangenis van één tot vijf jaren. De bepalingen van dit artikel zijn niet toepasselijk op bijkomende straffen naast de hoofdstraf in het Strafwetboek bedreigd. Deze straffen worden gelijkelijk op de poging als op de daad zelve toegepast.

Art. 11. De artt. 56, 57 en 58 van het Wetboek van Strafregt zijn afgeschaft. Indien iemand, na reeds te voren tot eene criminele straf of tot gevangenisstraf voor den tijd van langer dan één jaar veroordeeld te zijn geweest, andermaal wegens misdaad of wanbedrijf te regt staat, stelt de vroegere veroordeeling eene verzwarende omstandigheid daar, waarop de regter, behoudens de bepalingen van artt. 9 en 18 dezer wet, bij de toepassing der straf acht moet geven. De regter is zelfs bevoegd de tuchthuis- of gevangenisstraf met een derde te verhoogen.

Art. 12. Het art. 11 is ook toepasselijk na voorafgaande veroordeeling door den militairen strafregter, doch niet anders dan in de gevallen, aangeduid in art. 1 en 2 der wet van 3 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 20).

Art. 13. De bij het Wetboek van Strafregt bedreigde doodstraf wordt veranderd in de tuchthuisstraf van vijf tot twintig jaren, ten aanzien der misdaden van: 1°. valschemunt; 2°. valschheid, omschreven in art. 139 van het Wetboek van Strafregt; 3°. manslag, voorafgegaan, vergezeld of gevolgd van een wanbedrijf; 4°. kindermoord; 5°. brandstichting, wanneer niet te voorzien was dat eenig menschenleven daardoor in gevaar kon worden gebragt.

Art. 14 Met gevangenisstraf van twee tot vijf jaren worden gestraft: 1°. de geweldadigheden tegen ambtenaren en agenten, bij art. 230 van het Wetboek van Strafregt vermeld, indien zij slechts bloedstorting, kwetsing of ziekte hebben voortgebragt; 2°. de geweldadigheden, in art. 309 van het wetboek vermeld; 3°. diefstal op den openbaren weg, zonder geweld of bedreiging; 4°. diefstal met braak, inklimming of valsche sleutels, op plaatsen, die niet als bewoonde huizen worden aangemerkt of daarmede gelijkgesteld; 5°. diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, op plaatsen, die niet als bewoonde huizen worden aangemerkt of daarmede gelijkgesteld; 6°. diefstal, vermeld in art. 386, n°. 3, van het Wetboek van Strafregt; 7°. diefstal, vermeld in n°. 4 van hetzelfde art. 386, doch alleen in het geval, dat hij is bedreven door iemand in herbergen opgenomen. De veroordeelden wegens de diefstallen onder n°. 3 tot en met 7 vermeld, kunnen worden ontzet van de regten in art. 8 opgenoemd, gedurende den tijd van vijf tot tien jaren.

Art. 15. Art. 312 van het Wetboek van Strafregt wordt ingetrokken en de geweldadigheid jegens wettige of natuurlijke ouders of jegens grootouders als eene verzwarende omstandigheid aangemerkt, waarop de regter, behoudens de bepalingen van artt. 9 en 18 dezer wet, bij de toepassing der straf moet acht geven. De regter is zelfs bevoegd de tuchthuis- of gevangenisstraf met een derde te verhoogen.

Art. 16. Met de straffen in art. 401 van het Wetboek van Strafregt bedreigd, worden gestraft, diefstallen van gereedschappen van landbouw, oogsten, koren- of graanstapels of hoopen, die een deel van den oogst uitmaken, in de weiden of de akkers; steendieverijen in steengroeven en houtdieverijen op verkoopingen; en van visch in de vijvers, vischkommen of bewaarplaatsen van visch.

Art. 17. De poging der misdaden (*crimes*), welke door deze wet correctioneel strafbaar worden en het kenmerk van wanbedrijf erlangen, is even als de volbragte daad strafbaar. De gevangenisstraf tegen wanbedrijven, in deze wet en in het Strafwetboek bedreigd, wordt echter bij strafbare poging met één derde verminderd.

Art. 18. Het art. 463 van het Wetboek van Strafregt kan worden toegepast, ook dan wanneer de toegebragte schade de 25 francs te boven gaat, of tegen het wanbedrijf in het Strafwetboek slechts enkele geldboete is bedreigd. Het is ook toepasselijk in de gevallen van artt. 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 16 en 17 dezer wet.

Art. 19. De ontzetting der regten, bedoeld in art. 8 dezer wet, vangt aan met den dag, waarop de veroordeelde de hem tevens opgelegde gevangenisstraf zal hebben ondergaan, of, wanneer hij slechts tot geldboete is verwezen, met den dag waarop het vonnis kracht van gewijsde verkrijgt. De tuchthuis- en gevangenisstraf vangt aan, wanneer de veroordeelde zich in hechtenis bevindt, met den dag, waarop het vonnis kracht van gewijsde erlangt, of, wanneer hij niet in hechtenis is, met den dag waarop de ten uitvoerlegging geschiedt. Voor den veroordeelde echter, die in hechtenis zijnde, in de veroordeeling berust, gaat de tuchthuis of gevangenisstraf in met den dag der uitspraak, niettegenstaande hooger beroep of voorziening in cassatie van het openbaar ministerie, en welke ook daarvan de uitslag moge zijn. Dit laatste is mede het geval, indien op het beroep of de voorziening van den veroordeelde de opgelegde straf is verminderd.

Art. 20. De vernietiging of onbruikbaarmaking van werktuigen of andere voorwerpen, vervaardigd of geschikt gemaakt tot het plegen van een misdrijf, kan in het vonnis van veroordeeling worden gelast.

Art. 21. De bij artt. 205, 206 en 207 van de algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38) bedreigde straf van tentoonstelling op een schavot wordt afgeschaft, en vervalt alzoo het *eerste* lid van art. 247 dierzelfde wet.

Art. 22. De Souvereine besluiten van 11 December 1813 (*Staatsblad* n°. 10), 9 September 1814 n°. 35 (*Journ. Officiel de la Belgique* n°. 37) en 20 Januarij 1815 n°. 16/1026° (*Journal Officiel de la Belgique* n°. 118) alsmede het art. 209 van het Wetboek van Strafvordering zijn afgeschaft.

Overgangsbepaling. De tegenwoordige wet is van toepassing ook ten aanzien der misdrijven vóór haar in werking treden gepleegd. De regtsgedingen waarin de artt. 6, 7, 10, 14, 15, 16, 17 en 21 dezer wet toepasselijk zijn, en welke bij haar in werking treden krachtens arrest van teregtstelling naar de openbare teregtzitting van een provinciaal geregtshof verwezen zijn, worden aldaar in eersten en hoogsten aanleg beslist.

's Gravenhage, 17 Februarij.

KONSTANTINOPEL, 6 Febr. De Russische troepen hebben een aanval op Tschefketil beproefd, doch zijn teruggeslagen. Te Trapezunt is een transport troepen, onder aanvoering van twee pachaas van Poolsche afkomst, geland.

ATHENE, 10 Febr. De opstand in Epirus duurt nog voort.

Z. M. heeft de benoeming van J. A. Swillens, burgem. der gem. Nieuwkoop c. a. en Achttienhoven, tot secretaris dier gemeenten goedgekeurd.

Z. M. heeft benoemd, tot griffier bij het kantongeregt te Tilburg G. van Eijl, beëedigd, klerk ter griffie der arr.-regtb. te Breda; tot griffier bij het kantongeregt te Bolsward Mr. H. [illegible] Warmolts, adv. te Leeuwarden; tot subs.-griffier bij de arrond.-regtb. Mr. H. Engelberts, griffier bij het kantongeregt te [illegible]chem; tot regter-plaatsvervanger in de arrond.-regtb. te [illegible] Mr. J. Gockinga, proc. bij dezelve regtbank, en tot [illegible] regter-plaatsvervanger in de arr.-regtb. te Nijmegen [illegible] Smits, plaatsverv. kantonregter aldaar.

Z. M. heeft benoemd bij het Kabinet des Konings tot [illegible] commiesen de heeren A. Daniëls, tot dusver [illegible] titulair, en A. C. Oltmans, thans tweede [illegible].

---

* Het bal, gisteren avond door Z. K. H. Prins Frederik gegeven, was even als het vorige zeer schitterend. Het werd met de tegenwoordigheid van HH. MM. den Koning en de Koningin en HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik vereerd. De leden van het corps diplomatique, de ministers, burgerlijke en militaire overheden en een groot aantal aanzienlijken, waren op dit bal tegenwoordig. De heeren officieren van de Russische marine waren daarbij genoodigd, doch hebben, uit hoofde van hun spoedig vertrek uit de residentie, daaraan geen deel kunnen nemen.

---

* Z. Exc. de Minister van Buitenlandsche Zaken, de heer van Hall, zal aanst. Zondag, bij gelegenheid van den verjaardag van Z. M., een groot diplomatiek diner geven.

---

* Zondag morgen, zal in de R. Kath. kerk op het Binnenhof, ter gelegenheid van den verjaardag van Z. M., eene groote militaire dienst plaats hebben en gevolgd worden met het *Te Deum* en het *Domine Salvum fac regem*.

---

* Door Burgemeester en Wethouders van de beide Katwijken, c. a. en Kedichem en Arkel is bekend gemaakt, dat de kermis binnen die gemeenten is afgeschaft.

---

* Tot hiertoe is er ten aanzien van de bevorderingen bij het leger in hoogere rangen, nog niets met zekerheid bekend. Dat zulks later zal plaats hebben, behoort niet tot de onmogelijkheden.

---

* De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland heeft, bij circulaire van 10 dezer, ter kennis van de belanghebbenden gebragt: 1. dat de sluiting der jagt op waterwild, opgenoemd in art. 7 der wet van den 6 Maart 1852 (*Stbl.* no. 47) is bepaald op den 18en Maart aanstaande en mitsdien van af dat tijdstip de uitoefening der jagtbedrijven, vermeld in art. 15 dier wet, litt. *d. f.* en *h*, wordt verboden; 2 dat de uitoefening van het werpspel van kwartelen met steekgeven of vliegnet (art. 15 litt. *a*), wordt toegestaan van af den 1 Mei eerstkomende tot en met den 15 Junij daaraanvolgende, met bepaling, dat het vliegnet in geen geval tot het tirasseren der kwartels zal mogen worden gebruikt; en 3 dat de visscherij in de binnenwateren dezer provincie, gesloten zal zijn van af den 15 Maart a. s. tot en met den 15 Mei daaraanvolgende met uitzondering van het visschen op aal en paling, het geen, voor zoo veel vlieten, wateringen en slooten betreft, niet anders dan met aalkorven zal worden toegelaten.

De Commissie tot regeling eener tentoonstelling van Drentsche Oudheden, bij gelegenheid van het in Junij a. s. te Assen te houden IXe landhuishoudkundig congres, heeft alle bezitters van oudheden uitgenoodigd, om haar, voor die tentoonstelling, gedurende den tijd van het congres hunne oudheidkundige voorwerpen, tot dit wetenschappelijk doel, ter leen af te staan.

Vertrouwende, dat ieder het eigenaardig belang der zaak genoegzaam zal beseffen, verzoekt zij met bescheidenheid, dat ieder bezitter van eenig oudheidskundig voorwerp zich bij een der leden van de commissie aanmelde, bij wie ook, des verlangd wordende, alle nadere inlichtingen zijn te bekomen.

Men verneemt met leedwezen, dat de fraaije leeuw in den Zoölogischen Tuin te Amsterdam door dezelfde raadselachtige ziekte is weggeraapt, die sedert zes jaren zoo vele verwoestingen onder de roofdieren in de diergaarde aanrigt.

Op den 14 dezer is van de werf, van den scheepsbouwmeester R. G. van de Werf, te Wildervank, te water gelaten het schoonerschip *Jetskalina Wija*, gebouwd voor rekening van- en te voeren door kapt. J. J. Doornbosch van Wildervank.

Men verneemt, dat Z. M. stoomschip *Amsterdam*, kapt. der zee J. Spanjaard, eerstdaags naar Hellevoetsluis zal vertrekken, ten einde in het droge dok eenige herstellingen te ondergaan en daarna weder naar Nieuwe Diep zal terug keeren. De bestemming van dit stoomschip is nog onbekend.

Op de ll. Maandag te 's Bosch gehoudene varkensmarkt golden de varkens van 250/2 ponden 22 cts.; van 200/2 ponden 20 à 21 cts. De mindere kwaliteiten gingen tot lagere prijzen traag af.

Eenige ingezetenen van Amerongen hebben het plan opgevat, om eene *Maatschappij tot bevordering van [illegible] kultuur* aldaar op te rigten. De heer [illegible] voorlezingen op last van Z. M. [illegible] voornaame aanleiding hiertoe [illegible] eenige toegezegd. Nadat de [illegible] besloten eene punten zijn overeengekomen [illegible] zal gehouden algemeene vergadering [illegible] in het logement *de* worden op [illegible] na afloop der lezing van *Roode* [illegible] avond ten zes ure zal aanvangen. [illegible] vergadering, waarop een reglement aan [illegible] zal worden onderworpen, zijn alle [illegible] landbouw uitgenoodigd, welke zich [illegible] heer mr. E. A. Sandbrink, voorloopig [illegible] zullen hebben aangegeven en de contributie voor een jaar, ad twee gulden, zullen hebben voldaan.

(*Ned.*)

✝ **Rotterdam**, 17 Febr. Niet minder dan drie malen is er deze week alhier brand ontstaan; het laatst heden middag te 3 ure, in de Jansligpesteeg aan de Leuvenhaven. Gelukkig heeft ook deze brand niet veel beteekend, terwijl brandweer, garnizoen en politie, als naar gewoonte, onmiddellijk op de plaats des gevaars vertegenwoordigd werden, en goede diensten bewezen.

— Deze week is alhier een jong mensch in verzekerde bewaring genomen, die de route van Breda naar deze stad had afgelegd per postkar, en geen goede afspraak schijnt gemaakt te hebben met den postillon, over de teruggave van diens mantel, welke deze hem onder weg, ter verwarming had geleend.

××**Leijden**, 16 Febr. In de vergadering van den gemeenteraad, op heden gehouden is besloten, de kermis *niet* af te schaffen maar, onder goedkeuring van HH. Ged. Staten, de tijd tot het houden der kermis te stellen gedurende de laatste week der maand Julij, in plaatst van de week vóór Pinksteren.

△ **Arnhem**, 16 Febr. Gisteren avond, werd in de gewone concertzaal te dezer stede, een concert gegeven door het stedelijk muzijk-corps, ten voordeele der armen, bij welke gelegenheid, door den heer Burgemeester aan genoemd corps is uitgereikt het prachtige vaandel, vervaardigd op last en ten gevolge van een aanzienlijk geldelijk geschenk van H. M. de Koningin Moeder, vóór HD. vertrek van het Hôtel: Bellevue alhier, in den jare 1852. Heden voormiddag is genoemd vaandel, onder geleide van gezegd muzijk-corps, van de concertzaal overgebragt naar het huis van den WelEd. Gestr. heer Balck, kapitein der stedelijke Schutterij en Commissaris der muzijk, onder wiens berusting het zal verblijven. Dit gedenkstuk van H. M. bijzondere welwillendheid bevat op blaauw fluweelen grond, aan de éene zijde, in goud geborduurd het naamcijfer der Koninklijke Vereerster, door eene sierlijke bewerkte Kroon gedekt; aan de andere zijde, eveneens geborduurd, de woorden Stedelijk Muzijk-corps. Moge het bewuste corps, dat zich meer en meer, door verdienstelijke beoefening der instrumentale harmonie, lof verwerft, in dit vorstelijk blijk van belangstelling de streelendste aanmoediging vinden, om op den ingeslagen weg der kunstbeoefening, met verdubbelden ijver, voort te gaan, en nog veel malen de vereerende gelegenheid geboren zien, om, onder aanvoering van dit vaandel, bij het herhaald verblijf van H. M. in Arnhem's bekoorlijke omstreken, als erkentenis-blijk, serenaders haar ter eere te geven!

⁝ **Zutphen**, 16 Febr. Heden morgen is per expresse de waarschuwing ontvangen, dat zeer veel bovenlandsch drijfijs de rivier kwam afzakken, waarna men dadelijk is begonnen toebereidselen te maken, om de schipbrug af te nemen, zoodra het ijs zulks noodig zal maken.

— Sints eenige weken heerscht hier ter stede de kinderziekte. Hoewel niet in ergen graad zich openbarende, zijn er toch reeds een paar lijders aan bezweken.

— De prijs der Rogge zijn heden weer gemonteerd, tot *f* 10.70 à *f* 10.80 per mud.

|| **Nijmegen**, 16 Febr. Gisteren avond, omstreeks 11 ure heeft op de rivier de Waal, voor deze stad, een natuurverschijnsel plaats gehad, dat bij menschengeheugen nog nimmer, onder dergelijke omstandigheden is voorgevallen. Plotseling vertoonde zich in de rivier zoodanige massa's drijfijs dat men op het oogenblik geen werkvolk genoeg kon krijgen, om de gierbrug, in de haven, in veiligheid te brengen; hetgeen niet zonder gevaar is bewerkstelligd geworden. De stoombootmaatschappijen zullen alsnu verpligt zijn, hunne dienst te staken. Op dit oogenblik, 2 ure, is het drijfijs minder, en de stand des waters + 9.12 el A. P., zijnde in een etmaal 52 duim gevallen.

Wij hopen, in deze vooruitzigten, bevrijdt te zullen blijven van sneeuw, waardoor onze straten onbegaanbaar worden, of het gemeente bestuur moest als dan, door ondervinding geleerd, kunnen besluiten, spoediger maatregelen tot wegruiming te nemen, echter niet in dien zin, zoo als zulks bij de vorige gelegenheid is geschied, toen afgekondigd werd dat elk ingezeten, op eene boete van *drie gulden*, het ijs voor zijn erf moest weghakken; hetgeen volgens onze meening, strijdt met art. 231 in verband met art. 179 g. der gemeente-wet.

Leeuwarden, 15 Febr. Naar men van eene goede zijde verneemt, heeft de Kamer van Koophandel en Fabrijken alhier, zich in de maand Januarij dezes jaars, voor de tweede maal gewend tot zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, met verzoek, dat het door, de Ministerraad heen geleid mogt worden, dat de stad Leeuwarden mogte worden opgenomen, in de Electro-Magnetische Telegraaflinie: eene zaak hoogst gewenscht voor handel, fabriekwezen en nijverheid.

Voor eenige dagen moet daarop bij genoemde Kamer berigt ontvangen zijn, waarbij door den heer Commissaris des Konings, namens Zijne Excellentie den Minister, wordt te kennen gegeven, dat met den aanvang der telegraaflijn naar Groningen een begin is gemaakt en het vooruitzigt bestaat, dat die in de loop van den aanstaanden zomer gereed zal komen, en dat, zoodra Groningen is bereikt, de voortzetting dezer lijn naar Leeuwarden en Harlingen in overweging zal worden genomen, en de uitvoering welligt, nog in dit jaar, zal kunnen worden aangevangen. (*P. F. C.*)

Middelburg, 15 Febr. Z. M. fregat *Palembang*, wordt zoo spoedig mogelijk gereed gemaakt, daar het half Maart zeilvaardig moet zijn. Met gemelden bodem vertrekt een aantal officieren in de boveurol (*M. C.*)

Zierikzee, 16 Febr. De werkzaamheden, die sedert November zijn gestaakt, aan indijking te Bath (Noord-Beveland), zullen vooreerst niet worden hervat. De maatschappij verlangt eenige wijzigingen in de concessie, terwijl het bestuur van Bergen op Zoom zeer gewigtige bedenkingen tegen de voortzetting van de indijking oppert, daar die stad na de indijking, volgens de concessie, spoedig als eene landstad kan beschouwd worden. Men voorziet, dat de regering, in overeenstemming met de maatschappij tot aanwas in de Ooster Schelde, de noodige en voor die stad belangrijke maatregelen zal nemen, om de vaart op Bergen op Zoom onbelemmerd te doen blijven bestaan.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie van « de Grondwet. »

In uw Dagblad van eergister is de uitslag vermeld geworden van de ballotage in de besognekamer, aangaande het al dan niet aanhouden van uw Blad, waartegen eene vrij aanzienlijke oppositie was ontstaan. Ten einde dien uitslag uit het ware oogpunt te doen beschouwen, wordt het niet overbodig geacht, u eenige woorden tot opheldering daaromtrent mede te deelen.

Van eene zijde, die als algemeen bekend, niet nader behoeft omschreven of door namen aangeduid te worden, en die zich zoo wel in het Staatkundige als in het Godsdienstige, door eenen aan dweepzucht grenzenden ijver kenmerkt, was alles in het werk gesteld, de oppositie tegen het behouden van uw Blad te versterken; ten gevolge waarvan velen, zich aan de weinige hoofdleiders hadden aangesloten, de eene uit vriendschap, een ander uit onverschilligheid, maar ontegenzeggelijk verscheiden ook, uit weêrzin tegen de scherpheid, die nu en dan, omiskenbaar, in den toon van uw Blad wordt waargenomen.

Het voorstel is intusschen verworpen geworden door eene meerderheid van 59 tegen 35, en nu zoude men zich zeer vergissen indien men het wilde doen voorkomen, dat die 59 leden aanduiden zoo vele onvoorwaardelijke voorstanders van uw Blad. Onder waardering van het talent, waarmede uw Blad geschreven wordt, hoezeer prijs stellende op de keur der buitenlandsche berigten, en voorts onder erkenning van de noodzakelijkheid eener nauwkeurig toeziende oppositie, zijne vele der voorstanders voor het bijhouden van uw Blad, echter geenszins ingenomen met de te scherpe en hevige wijze, waarop die oppositie nu en dan gevoerd wordt, al moet men tot verontschuldiging erkennen, dat door de bladen der tegenpartij er veeltijds aanleiding toe gegeven wordt. De waarde van uw Blad zal, huns inziens, aanmerkelijk rijzen indien over het algemeen de beoordeeling van personen verzacht mogt worden en meer plaats maken voor de beoordeeling van zaken en zoude, door de opvolging van dezen regel, uwe, overigens zeer constitutionnele beantwoording en wederlegging van de ongepaste redevoering des heeren van Rappard, aan welker talentvolle bewerking overigens regtmatige hulde wordt gedaan, nog zeer in waarde gewonnen hebben.

Het hoofdoogpunt, waaruit de 59 leden, die vóór uw Blad stemden de zaak beschouwd hebben is dit: dat het met regt als een erbarmelijke kleingeestigheid zoude aangemerkt worden, indien niet in eene sociteit als de Besognekamer de gelegenheid werd gegeven, zich met de argumenten, ook der oppositie, bekend te maken; dat men voorts door die bladen te lezen evenmin geoordeeld wordt de daarin voorkomende gevoelens te deelen, als men het b. v. eens behoeft te zijn met den onzin en de tegen alle publieke opinie aandruischende beweringen, die in andere zoogenaamde weldenkende bladen veelvuldig te vinden zijn. De 59 leden hebben door hun votum krachtig willen protesteren tegen de verwaandheid van een dertigtal leden, die, uit overdreven dweepzucht, of omdat zij welligt ten gevolge der Grondwet van 1848 van het kussen zijn geraakt, of om welke andere reden dan ook, goedvonden aan de overige 150 leden te willen beletten een blad te lezen, dat eenmaal was ter tafel gelegd, en waardoor eene werkelijke leegte in de voorhanden bladen was aangevuld geworden.

Wij hebben gemeend, zoo wel tot juistere waardering van het voorgevallene als tot bescheidene beoordeeling van uw Blad, U te mogen verzoeken aan het bovenstaande eene plaats in een der eerstvolgende nummers, te willen inruimen, terwijl welligt van de daarbij gevoegde wenken, door de redactie bij voorkomende gelegenheid tot nut van uw Blad zal kunnen gebruik gemaakt worden.

Eenige voorstanders van vrije discussie.

[Gaarne hebben wij dit stuk opgenomen. Wij hebben, bereidvaardig, ruimte over voor hen, die, het doel waarnaar wij streven erkennende, daarbij welgemeende wenken voegen, opdat ons pogen steeds meer kans op welslagen moge erlangen.

Niemand was meer overtuigd dan wij, dat het besluit van *de Besognekamer*, om de Grondwet te blijven lezen, volstrekt niet insloot het beamen van de politiek van dat blad. Het gold slechts de vraag, hoever eene kleingeestige coterie, onder de hoogste standen, zou zegevieren boven het gezonde verstand van zoo vele anderen, die in menig opzigt het sieraad onzer maatschappij uitmaken. Het gold de vraag: of in eene Societeit, ontbloot van elk politiek karakter, zou belet worden het lezen van dagbladen, die met den geest dier coterie niet strooken; het gold de vraag, of *vrije discussie* in Nederland nog geduld zou worden.

Wat de aanmerking betreft van « te scherpe en hevige wijze » waarop onze oppositie nu en dan zou gevoerd worden, en « onze beoordeeling van den persoon des heeren van Rappard », meenen wij te moeten aanmerken, dat wij nimmer hebben geschreven of schrijven zullen met het doel om « scherp en hevig » te zijn; dat onze antwoorden aan Regering en dagbladen slechts waren « zelfverdediging » ten gevolge van « scherpe » en « hevige » aanvallen, en de persoon van den Hr v. Rappard is dan ook, door ons, met vrij wat meer zachtheid behandeld geworden, dan die heer, geheel ongegrond, heeft kunnen goedvinden te handelen ten aanzien van den heer Thorbecke, aan wien, als het ware, wegcijfering van het Koningschap werd ten laste gelegd. Overigens zullen wij trachten, de gegeven wenken op te volgen.] Red.

Advertentiën.

KATOENEN PARAPLUIES,

in verschillende grootten en kwaliteiten, met houten en ijzeren stokken en fraaije soliede knoppen, zijn tegen billijke prijzen te bekomen in de

Kleine Bazar,

Veenestraat, 147. (294)

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

Mahonie-Hout.

In het laatst van de maand MAART zal te Rotterdam worden geveild:

EENE PARTIJ VAN

Circa 800 à 1000 Blokken en Blokjes

ST. DOMINGO MAHONIE-HOUT,

waaronder **mooi BLOEM** en **MAATHOUT** grootendeels nu eerst alhier direct aangevoerd en gedeeltelijk dagelijks van (de Stad) **ST. DOMINGO PORTO PLATA** en **KAAP HAYTI** binnen te wachten.

Nadere onderrigtingen bij de Makelaars. (295)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 17 Februarij 18..

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2	59 3/4 15/16 7/8			
Dito Certificat. .	3	72 3/4 3	*Hope* 1798/1816	5	101 1/8
Dito Dito . .	4	89 1/2 11/16 5/8	Dito 1828/1829	5	100 5/8 3/4
O. I. Leening. .	4	89 3/8	Cert. 1831/1838	5	91
Amort. Syndic.	3 1/2		Dito Dito	4 1/2	89 1/2 1/4
Hand.-Maats. .	4 1/2		Dito *Hope* . . .	4	88 1/8
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	4	82 1/8
Certificaten. . .	2 1/2		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	2 1/2	46 3/4	Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	18 15/16 19	Obligatiën . . .	4	
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl.°/m.	3	36 1/16 1/16			
Bew. Sp. Com.		4 1/4	Metalliek . . .	5	65 3/8 5/8 3/8
Amort. Schuld.		4 1/16	Dito bet. Amst.	5	83 1/2 5/8
Portugal.			Dito letter B. .	5	83 1/2 5/8
Londen nieuwe.	5	34 3/8 5/8 3/8	Dito 1847 . . .	2 1/2	84 1/8
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	2 1/2	84 1/8

Aand. Holl. Spoorw. 69 7/8, 70; Philad., Bank-act. 8.; Mexic. te Lond. 3 pct. 24 1/8, 1/4; dito 1/8, 1/8; Peru 4 1/2 pct. 62 1/2.

Over het geheel was onze fondsenmarkt williger gestemd, maar bleef bij de sluiting weder minder geanimeerd.

FRANKFORT, Donderdag 16 Febr. 5 pct. Metalliek 6.; 3 pct. Spanje binn. 36 3/8; dito 1 pct. 18 15/16.

LONDEN, Donderdag 16 Februarij. Consols op tijd 91.; Mexico N. 3 pct. 25; Peru N. 4 1/2 pct. 68; Gren. Uit. 6 7/8; Spanje 1 pct. 19; Certificaten 4; Russen 4 1/2 pct. 89; dito 5 pct. 105; Sardinie 5 pct. 85.

PARIJS, Donderdag 16 Februarij. Fr. 4 1/2 pct. op t. 97.; dito 3 pct. op t. 68.00; Sp. Binn. 3 pct. 35 3/8; dito 1 pct. 18 3/4; Belgie 4 1/2 pct. 90 1/8; Russen 4 1/2 pct. 87; N. Met. 5 pct. 80 1/2.

WEENEN, Donderdag 16 Februarij. N. Metall. 89 1/2; Lett. B 113; Bankactien 1292; Lomb. 5 pct. 90 1/2; Lond. 12.35; Parijs 141 1/2; Zilver 28.

MADRID, Maandag 13 Februarij. Sp. Binn. 3 pct.; dito nieuwe 1 pct. 19 3/16.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.